

কল্পতরু বই পিডিএফ প্রকল্প

কল্পতরু মূলত একটি বৌদ্ধর্মীয় প্রকাশনা প্রতিষ্ঠান। ২০১৩ সালে "হৃদয়ের দরজা খুলে দিন" বইটি প্রকাশের মধ্য দিয়ে এর যাত্রা শুরু। কল্পতরু ইতিমধ্যে অনেক মূল্যবান ধর্মীয় বই প্রকাশ করেছে। ভবিষ্যতেও এ ধারা অব্যাহত থাকবে। কল্পতরু প্রতিষ্ঠার বছর খানেক পর "kalpataruboi.org" নামে একটি অবাণিজ্যিক ডাউনলোডিং ওয়েবসাইট চালু করে। এতে মূল ত্রিপিটকসহ অনেক মূল্যবান বৌদ্ধর্মীয় বই pdf আকারে দেওয়া হয়েছে। সামনের দিনগুলোতে ক্রমান্বয়ে আরো অনেক ধর্মীয় বই pdf আকারে উক্ত ওয়েবসাইটে দেওয়া হবে। যেকেউ এখান থেকে একদম বিনামূল্যে অনেক মূল্যবান ধর্মীয় বই সহজেই ডাউনলোড করতে পারেন। আমাদের একমাত্র উদ্দেশ্য হচ্ছে, বর্তমান আধুনিক প্রযুক্তির যুগে লাখো মানুষের হাতের কাছে নানা ধরনের ধর্মীয় বই পৌছে দেওয়া এবং ধর্মজ্ঞান অর্জনে যতটা সম্ভব সহায়তা করা। এতে যদি বইপ্রেমী মানুষের কিছুটা হলেও সহায় ও উপকার হয় তবেই আমাদের সমস্ত শ্রম ও অর্থব্যয় সার্থক হবে।

আসুন ধর্মীয় বই পড়ুন, ধর্মজ্ঞান অর্জন করুন! জ্ঞানের আলোয় জীবনকে আলোকিত করুন!

This book is scanned by Agrakirti Bhante

၁) င်ယ္က ကတိုင္ကို ပူဝိ

යදුරා<u>ණ</u> නයිම් සිදුම්

Prescribed as text book for by the Secretary, District School Education Board, CADC, vide Notification No. 103/Vol-II/DSEB 2007-2008 of Dated Kamalanagar the 17th Dec., 2007.

```
(First Edition: 2007).
(රීපස් රත්ත්ම මීරිලබුම්: ২೦೦೪)
( 2<sup>nd</sup> Edition: 2008)
නග හප්ඹූග්: ද්රු හප්ට වදිශු ।
(Reprint February 2009)
(Cover Design: Mr. Sujoy Chakma).
(Cover Backdrop contributed by Artist): Triptendu Bikash Chakma
නමුවල්ග ස්ලේග්: ද්රු ප්රම නවල හැ ද්රු හුප්ට නවල ।
(Data Entry: Mr. Jayan Chakma and Mr. Sujoy Chakma)
ෆ්මරීතුලේග් ග්ස්ෆ් ප්පුලීග්: ද්රු කුප්ධ වෆිශු ।
(Computer font setting up: Mr.Sujoy Chakma).
නුප්ළු ගුතු:
(Printing at Jyoti Enterprise, Silchar Ph. 09435073107
ක්සී ගුප්ලීග්: ද්රු කුප්ට තුවිශු ।
(Photo collection: Mr.Sujoy Chakma)
නප්ළු ගට්ටයි ද්වාසිුල් නැගි ලදාලන්ම දැයිග වී,ලා,දී,වී, හා ෆජිලාස්සි ජීවිශ්ලා ।
(Copy right reserved by the District School Education Board, C.A.D.C. and
the author.)
ම්(උ(ഡ්ලූගි: ද්විසුිෆ්ගි නැබ් හුදැෆක්ම දු්ලිගි, වල් න්ස්ම්යාව ද්විසුිෆ්ගි ෆනුම්නීබ්,
ପ୍ରଜ୍ୟାପ୍ତ ।
(Published by: District School Education Board, Chakma Autonomous
```

District Council, Kamalanagar: Mizoram.)

FOREWORD

District School Education Board has been striving to publish Changmha Language Text Book since inclusion of Changmha in the curriculum. In 2007 "Changmha Abdhi Pudhi" for Class I was published and introduced in the Schools of Chakma Autonomous District Council. This book have further been revised after carefull study and examination of Changmha phonetics and terminology. Much emphasis has been given on wordings, correction of spellings, phonetics and setting of paragraphs in this edition. Besides, "Changmha lines and Shikva Pudhi"- Poidhya-5 & 6 have been brought out for inclusion as a Changmha Text Books for class- VI & VII from the academic session 2008 and onwards. The publication of these new books is due to co-operation and hard work of the following persons. The Board gratefully acknowledges its indebtedness to them.

- 1. Shri L.B. Chakma
- 2. Shri Jayan Chakma
- 3. Shri Anil Kr. Chakma
- 4. Shri Sujoy Chakma
- 5. Shri Dhanya M. Chakma

Over and above, the Board also takes this opportunity to express its gratitude to all members of the Changmha Scripts and Literature Development Committee of the Board, teachers and officials who have contributed their creative writing. I hope more interest will be generated to develop the Changmha Literature in future.

However, it is very difficult to bring out a flawless text book. There may have some errors in this edition inspite of best efforts of our author. The District School Education Board welcomes suggestions or comments for such inadvertent errors so as to enable us to improve the text book in the next edition.

(RAMANI CHAKMA)

President,
District School Education Board,
Chakma Autonomous District Council,
Kamalanagar

PREFACE TO SECOND EDITION

It gives me Immense pleasure to put in word my joy that with the publication of these 'Changmha Shikkya Pudhi' Series five and Six, our endevour and mission to publish Changmha Text Book for Class – I to Class - VII is getting materialised from the academic session 2008. The publication of these text books will fulfil our object of imperting education in our mother tongue upto the elementary level in the CADC.

However, I must mention some important points on the 'Changmha' Scripts as it is quite an unique and seperate language and it has got some guiding rules and speciality which need to be obserbed in respect of pronunciation and spelling. It should not be compared with or used in to as other Indian Scripts S, \ddot{I} , s as 'Ha'. In Changmha, the phonetic of letter O is like a low pitched 'ha' and it sounds like 'K' only at brake or after a brake. The letter O always sounds like 'Ha' and the letter O does not sound like 'Ha' but as a silent 'ha' as in the word 'Hour', 'Honour' etc. Further there is also a rule that the ' ' (Machchya) sign or Hasanta (In Bengali) should not be used on all letters except the letters O, E, O, O, O, O, O, O, O, and O since the Changmha vocabularies does not warrant to use the brake sign or machchya on other letters.

At the last, I hope these text books will bring change in the use of Changmha Scripts and bring progress in the development of Changmha literature, which will be the success and satisfaction of the members connected with the publicatuion of the text books.

With the great expection of suggestions and feed back from all corners.

(L.B. CHAKMA) Chairman,

Chakma Scripts

Language Development Committee, Chakma Autonomous District Council, Kamalanagar, Mizoram.

Dated Kamalanagar, The 21stFeb.2008

ගරුරාත්ම ශ්ර

නවල හර ප්ර හීට ප්ක්ල ප්ල ලෙලු -ලාත් ලාත් ප්කිස් යි රිල අයුගී අද යු । අපාාම සද රාශ කුරාී අයුව । දුරුී ද ඇම දුරු අයුදුමුණ අද යිටුමු යූෆු යිරී සිදුග් හම්වූ හැ රුෆු । අදුමු යගනුමු හමු හුප්පුන් ගැ දූයා අධීමු ග්(රැමේ එට් රුල් යිප් සමුල් හටුකු අද නුවනුළුම (හැ දුර්ක් අධීම රාක්ම නු(ලැම්ම (ශූගි පුදු දී ලේ පට හම් පො වැටාල්ට ප-ගූම යිනි ග්රාම් හ-න් (ගහුින් ග්ස්ෆි නාක්ම ලෝ (ගහුීවූ ගුප්දුණු දුයා අධ්පුණු තුවුම් (ගාන භූජාෂි හමුපම අල i ගුගුම් හ - දිණි (ලට റ -ස්෩ාම (Vowel sound) ගට්ම । පැම න, න්, නී, නි, න නූ...! නෑ ලා ස් ප්රමේඛ ලට ගැලූ පරි ලාශ අරු රා පල ය යා හ හා දුවා අධ්වල හැන හැකි වෙන් ගත නුතු හළ අදම നസർക് ന്ദ്രൽൽ ർത് പ്രക് വര് വാട്ടുക് അന പര് ക്രോ ജീന്റ്റ്റ് നടത് රීම ගටල්ග හම් ලා රීලා හ්ල්ලිමේ ෆීපිද්දි ග්රී ලි ටරි ව නමම හම්බුම ගරිල් පුර්ලි (ໜາ ນຳນຳ පර් ນທີ່ໜ້າ, පර් ນກົດ-ປ່ວຸດັ້າ, පර් ປ່ອູດັ້າ (History) පර් ນ ນ້ຳ-ປາກົດ . හමු න්ග අම් 1 ගුළු ට දමු ලට මීහු නු(ෆුමු දායා අධ්රීම් අද වෙම ස්කාල ලද 1 යුර්ම්ල ම්ප්ුිිි ලාාා ම්ප්ුිිි ෆ්ය මිප්ුිිිි හට්බ්-ප්ටු්බ් හ්ට්ල් මේ ශ්ලා ප්රාමූග් ලාට් පත නීගී වීම් ර ටළුම (යනා යුප මෙන් । ගා සුගු ලු මෙම පැගුතුම්ම මෙම පයුතුම ර්පුම් කාට හැ ම්ශ්ම අදී මෙමුම් අග් **ාවල හිඳුාටයි** රැකු ෙමව එ එවිණුවිත නැම ලාදලක්ම ପ୍ନାବ୍ୟୁ ବ୍ୟୁ ପ୍ର (Text Book) ଓଡ଼ିଆ (ଉପ୍ନେଜ୍ୟ ବ୍ୟୁ ସ୍ଥ ମହେ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ର ଧିତ (Text Book) ଓଡ଼ିଆ (ଉପ୍ନେଜ୍ୟ ବ୍ୟୁ ସ୍ଥ ପ୍ର ଧିତ (ପ୍ର ଅଲେ-ଜ୍ୟୁ ଉँ ଓ ଜଣିକ ଜାଣ୍ଟ ପ୍ରଠାରୁ ପାରେ ପୂର୍ବ ଓଡ଼ି ଓଡ଼ି । ටැටැලූ දූ මෙ පැමුතුම මෙ යෙම සම සම සම යිමු වැන් යි පුරු යෙම පැමුතුම මෙ සම සම සම සම යිමුතුම මෙ යෙම සම සම සම සම සම අග්ව । ලාද් අදුවු නධමපු පෑවැණි හු සැගට යනු අවුල්ම නවාමී ද්වාණීවන ධර්ම වැට්මී ද්වාණීවන වර්මාව වර්මාව වැට්මී (Member) ଧ ළුව ද කුළු ද යුරුව යුරුව වර්ග වෙන්ව වර්ග වැට්ට ව නව්වූඹයේ ශ්ල යා අදුරුද් ගටම නියුමු ලේගු । නම්ල නයුම් නිධ්රු නිමුටුගු කිළුටු ගැට්රි්රීව (පැසිගැට (මමග ප්මීදීම විටුදුම්(මම එයු ුට්ටු අත්ම වඩමු හා ප්මීදීම් ලාල ගථටමු(මූ වළිශූ (ගාා හා පව පැගථ ප්ස්ත ඉළු මේල් ල හ් ප්වේශ ප්වේශ ගැනී ගම් හැම පුළු දැමළ කුෂු ය්තුරම අයුශ්ව । දුප් ධීතුම තුමුවි තවුම් හා දුප් කූගුම තුවුම් ඔවී යි යුගු (ज ගබු ශ්රාලබ ශ්ලූ ෆ්බ දුම ලාලූ ඛ ගලූ නිදා දුම හැ එදෑ න්මීබ දාගණ වල් ල අල්ල ක්ෂු කයස් අම් ල්වී (Laceteadind) යා රාක්ෂු ස්ථශ් දැම් ගිම් ගම් ම

ෆීකිලා ශ්ෂ්කි ෆූ්විටණ පමළි 1 ගටරු ශි හැ රෑටින් ඟර්ල ෆ්ඛ් - ඊබ් ෆ්නී ශ්කි ගාදේශී්ට ලී ගැවී අපු දුළුරු අද දැල්වී අද දැල්වී නියා දැල්වී නියාමේ ව ගියුවී විදුම් නියාම ට්(ට්(ලී ශ්ලී ටටුවගුහු (Graph) (බ(ග්ලී) මේතු(ට න්වේෆ ශුප්ථා ගුවල් ශ්ලීම් හි තුර්ට තුර න්ගැගැය ෆූ්විට් ෆූ ෆ්නාවි । ලා ප් දු ද් ෆූ ෆුන්බ් ෆුම් වෙෆ්මූ, නී, නූ, **නී**, ලා, දී, නී, යුයන නයුම් යාද යෑලුප් නයමෙ ු ෆෑ(ටැශී හ්යුහ්යා පුමු යි ඇම් එනිම ඔයු දා මෙ ෆ්ලාූ් ක්රෙත් රාූ්ම ගැලූ ගතු ගතු රාම මාම ගති ප්රාද්ධ ප්රාදේශය ප්රාදේශය ප්රාදේශය ප්රාද්ධ ප්රාදේශය ප්රාල්ශය ප්රාදේශය ප්රාදේශය ප්රාදේශය ප්රාදේශය ප්රාදේශය ප්රාදේශය ප්රාල්ශය ප්රාදේශය ප්රාදේශ ගම් පටුමු යටුමු යුග්ට ගම්ම යුමුර් අගුව ා කරමුමු ගාකම යුමුර්මු අග්ව ා කරමුම ගාකම යුමුර්මු පළ ගානී අර්ග ය යනුව දුගු වා ඉඩව මේ ව මෙව ගා ඉඩව මේ ව මෙව ගා ඉඩව මේ ව මෙව ගා ඉඩව මේ ව මෙව මේ ව මෙව මේ ව මෙව මේ න්ද්දු ශ් ග-දු දුණෑ ග යමීම නග හෑර් । ඔයපුගු හෑ දුගු (ජා මගිකාමු ගළනු දුපි ଫାଁଠ । ଭରଥି ନହାଁ ପ୍ରଧ୍ର ଧହାଁ ପ୍ରଧ୍ର ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଧ୍ର ଅନ୍ତ୍ର ଅନ୍ତର (Transliteration) ପର୍ଜ୍ୱ(ଫ୍ଲୈର୍ଘ ପ୍ରପ୍ଲୁ ଖୁ ୬ଞ୍ଜୁ ଓ (୦୬ ପ୍ରଧ୍ୟ (ସା ୩୧ ଓ ଖୁ ଏକ୍ଷ୍ ପ୍ରଧ୍ୟ ସ୍ଥ **ගැ(ූ । උඹ(ਪ**क ලෙෆ පුට ගුපුකුගු ගෙන ලෙස පුවු මේ වුම් දුරුවේ ගුපුකුගු දුරුවේ දුරුවේ යුතු දුරුවේ හැල ශි්ට් නී්ට්ග හ ඉහුම ද්බ ර රිමුව ।

> (පුෆුම තුදුණී) ප්රාන්ත යදුරාද ලබ එළු එළ් තුදුණී ශුත පුගු එන්දු ; තුදුණී ශාක පුගු එන්දු ;

"හගීൽ පට්နි ඉඳ්ඹී"- නීධම පරි හගීൽിശ്ശ ප් රී(මධ වල් ඉඩ් රීගීමීම න්ට න් ශ් අදී යාපෘ ද අඛ්යා රාමයේ වාන අජීව යා අර්ථිර්ශ්ම අදම්මේ (ටනුමු නතු්ග්තූම වාචල නගීත් පැවැලී තැහැ හැ මෙ ලැගම යැමැ වනුළ පටුළු මෙ යැමැ ව හටුලු ගාන හන්නු ලබන්ලු ලබුගු ර ගණු ට රදුරාල ।

മ് ട്രൂള് ക്രൂത്തില്ലെ വിവ്യൂള് വിവ്യൂ **ପ୍ରତ୍ୟାଜ ୬୯୮ ପୂର୍ବ ଅନ୍ତ୍ର ଅନ୍ତ୍ର ଅନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ି** ଅନ୍ତର୍ଭ ଅନ୍ତର୍କ ଅନ୍ତର୍ଭ ଅନ୍ତର୍ଭ ଅନ୍ତର୍କ ଅନ୍ତର ଅ **(හා@ග් (ග්ටූ(හාව)** (ඵ(පරා්ට(ය@ග් ප්රථක්ෂ ක්රීටකුම හා (හද(පරා්ම ඵටශිගි(ය@ශ්ශි **අඛ අප්වූ යු නු ମଧ୍ୟ ଓ ସାହ୍ୟ ଓ ଓ ଅନ୍ତର୍ଶ୍ୱ ଅନ୍ତର୍ବ ଅନ୍ତର୍ଶ୍ୱ ଅନ୍ତର୍ଶ୍ୱ ଅନ୍ତର୍ବ ଅନ୍ତର୍ମ ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର୍ବ ଅନ୍ତର୍ଶ୍ୱ ଅନ୍ତର୍ଶ୍ୱ ଅନ୍ତର୍ମ ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର୍ମ ଅନ୍ତର୍ମ ଅନ୍ତର୍ମ ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର୍ମ ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର୍ମ ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର୍ମ ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର** ක්ට ලා ්ථලා ප්රිද්දි හමු ප්රේඛ්ම ප්රේම ප්රේඛ්ම ප්රේ ଉଥିତ ପ୍ରତ୍ୟ ପ୍ରେଜିନ୍ତ । ବ୍ରଥି එସ୍ପ ରଧିତ ପ୍ରତିଶାପଥିତ ପ୍ରଥିତ ପରିଭ୍ୟ ଧିହି । යට යුතු යනු යදුරු අතුග අතුග යට්ට්ර්ර් රාශ්ම හමු රුම ම කුම ගේ ම යමුග්ව ।

ලෙ<mark>ර ලෙල ශ්ලු කුමුර්මු ද</mark>ුර්ද කුමුගු ලග තුම්මී ලු මාද අද්වූද් නීමු පමණ අම්පු රුගුල්ට වනම් ශ්වේල් වූවරාගේ ප්වරාශ්ව වැවැ අරාද ।

റയ്യർപ്പു

ಬಧ್ಯವರ್

(පුෆුම වා<u>ළ</u>ුගී)

ປහැඹූ ෆගිස්හි (ශ්රාප්පාර්ය (Guideline for Teachers)

- v. මතු ශ්ශි (පැත්ත්:

- නී India ဖက္ရွိန် I-නූ නම ෆ් දූ ගථ් දූ (pronounce as I in the word India. පැම, ට**දේ** ෆ් යූ, **ගදී (ෆ් ය** I
- නී Sweet ଭ୍ରିମ୍ବର ଠିୟା `e' ରକ ମନ୍ଧି ଭଠିଟ (Shall prounce as two e's in the word 'Sweet'). (ହୀକ, ହର-୦ର୍ଜ, ୦୦ ଭର୍ଣ ।
- නୁ Book ଭର୍ଷ୍ଟିକ ଠିମ୍ଭା 'O' ରକ ମର୍ଚ୍ଛ ଭଠିଟି (ଗ୍ଲି , ସ୍ୱ) । (pronounce as two'O'sin the word 'Book'). (ମନ୍ଧାନ, ସ୍ୱ ସ୍ୱ, ୦୭୭ନ୍ୟୁ ।
- ලා Ate යත්ූ් (A' නම රිසි යට්ල් (pronounce as 'A' in the word Ate) . පුක්ම, ප්ස්ම (ටත්, පුති ශූවි ।
- ආ "Any" ඔබූඹ A නම රති මෙරිල් (pronounce as A in the word "Any". එමට හා ඒ ආගඹ ටා ගැ ෆනිෆනි ඔබුනම (පැෆූ රුධ ගනිනමි ම ග්ට ා ණිට නව රස්මූ ෆා Transliteration රැබූ හා නවිකු රටගි ල හන් ලා ලාග් එදා ස් ෆැට-එ රති ප්වීලක් ලාරුම ගනිනම් ග්ට (පැමි-ලා ලුප රඩු නම් හම්මේ එ ! න්ම්මේ ස්ම අද් රති ලාන ග්ට (පැමි , ලාගී ඔබූ ලාර්ලා ලාම්ම, ලටව ඔබූ ලාර්ලා ලටව රති ලාන ග්ට (
- හි My,Sky ଭଦ୍ନିର୍ମ୍ବର୍ତ୍ତ 'Y'ରଳ ମର୍ଚ୍ଚ ଭର୍ଗଟ୍ଟ (pronounce as 'Y'in the word Sky My) । ଫ୍ରେଲ୍, ଏହି ପି ର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଥିବି ।

- ත් නීලා නීලපීම UO නම ෆ්ලී ගට්ෆ් (pronounce as UO').
- ଫୁ Poor ଭର୍ଫୁର ଠିୟା `O`ରଜ ମନ୍ଧି ଭଠିପୃ (shall pronounce as two'O's in the word Poor ।
- ୀ prononce as Oi. (Doi=Curd). ରା ଔର, ୨୦୦ ।
- od pronounce as "Ei". This sign is not practically used singly.
- න් pronounce as"Awi". ලැඹ, ග් ග ෆ්ඨාාම ශ්ලා මේ ා
- ଆଧା ଅଧ୍ୟ ଆଧ୍ୟ ଅଧିକ୍ର ପ୍ରିଆହିତ ର୍ଗ (long and weak stress sound of ଆଧା (ଫ୍ରାଡି କ୍ୟା (Not).
- **ළැන් pronounce as 'Ei'=That. (හැම, ළැන් ර්**ර්න් ම්ඛ ।
- ୍ୱା ୬୪ମ୍ଲା (Mavel).
- **ୀୟ -** pronounce as 'Ou'. (ଫାଡି, ଐଧ୍ମଦ୍
- 📆 pronounce as 'Ouh' (Bouhddha = Buddhist).

```
boih=Book (ෆ්/ō) ၊
 a. ଜନ୍ନ ଉତ୍ତର୍ଥନ୍ତ (୯୬୯ଡି:
න් =නිලා තුදා තුදා ඉ ගීලාල හඳිවඳි ග්ප් । ලාම , ප්දේ, ප්දේ, ප්මේථ්ලා ।
නී = ୪. නීලා ලව (noun) මෙයි හ්තා ගණවණ ශ්ප් පම් (water),
              ນຣໍ້ (sickle), ກຣໍ້ (a busket made of bamboo for measuring paddy,grains etc.).
              ය. ගට්ග හාට්(ෆැඹූ) (long and weak stress ) ෆ්කූී ගට්ෆූ । පුම - ෆීච්කී, පීමීව, ෆදකී ।
ගී = ෆ්තී, නම + ගී = නම්, ෆම + ගී = ෆම් \mathbf{l}
න් = නීମ୍ଭା නන් රණි ଭଠ । (ମଞ୍ଜ-ପୂର୍ତ ଭହ, ମଗୁମ୍ଲ ପୂର୍ତ, ଧୁର୍ତ ଭହ, ମଣ୍ଡ ପ୍ରଥା ପର୍ଜ, ଗୁ
         (blood).
නූ = ଠଳ, ଜୁଛଁ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ପୂର୍ଣ୍ଣ, ପୂର୍ଣ୍ଣଳ, ର୍ଷ୍ଣ (iron ), ଜ୍ରନ୍ଥ (hill). ଅନ୍ତର ଜ୍ୟ ଜଣ ଓଡ଼ି ଓଡ଼ିକ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୁର୍ଣ, ମୂର୍ଣ, ମୂର୍ଣ, ମୂର୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ, ମୂର୍ଣ, ମୂର୍ଣ, ମୂର୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂର୍ଣ, ମୁର୍ଣ, 
သိଦ୍ରଭ ପୁର୍ତ୍ତ (Cause to open). ପୁ + ପୁର୍ତ୍ତ = ପୁର୍ତ୍ତ । ମିଳ୍ଦ ସର୍ଚ୍ଚ ଦ୍ରପୁଦ୍ଧ ପୁର୍ତ୍ତ (echo) ଓଡ଼ । ମେତରୁ ସ୍କଳ + ପୁ = ସ୍କୁଣ୍ଡ
රාශි ළැවූ (Noun) හ්තා නප්ස්ව (Suffix) ගීල්ල හමුවම ශ්රා ।
ලා = ලා ප්රාල් පම ද ලා රම් ා නම් වෙන් පමණ පමණ පමණ මේ ා කම් වෙන්න පමණ ලා මේ
ଭଠତ। හම් ෆරුලන් ര । හනු උද්ග (පුන් උප්ලායන් ।
ଉଦ୍ଧରତ୍ତ ଏହି । ହୋଇ-ପଡ଼ ପର୍ଜ୍ଞାକା (ପଡ଼ ଉହ୍ୟ । ପର୍ଷ୍ଟର ଅ<mark>ର୍ଜ୍ଜାକା ପ୍ରତ୍ତର ପର୍ନ୍ଧ । ପ୍ୟଠ ପର୍ଜ୍ଞାକା (ଠାଡ଼ (ଦାହ । ହୋଇ-ପର୍</mark>ଦ୍ଧ + ଓ
+ (ଜ୍ୟ = ମହ + ୬୬ + (ଜ୍ୟ = ମହ୍ୟାଲ୍ୟ = ମହ୍ୟାଲ୍ୟ ।
හාර = ශුව (පැට ) (ග ශුර ලාට පැත පත්ගම පත්ග (Present tense) ග්යල හතිවනි ශ්ර ) එමට ග ක්ස්ත ලා
න්ග (ලැටානී ।
න්4 = ශ්4 ඟ හඩ් ප්ලප්ල ෆ්ම මෙන ।
න් = මිවුහි ෆම් ෆ්නෙම් නග්මහි නැග්ම । (ග වෙ ෆ්යාාම ෆ්යූ) නීයූම් මේ ।
නෑ = (ග පෑරි ෆ්ධ ෆ්ට ।
\eta = \eta \eta (an edible fruit),\eta g (straight),g (opportunity)
න් = ४. ලා/ ලාෆි අද්දුද් හප්ස් (Suffix) (෧/ යප්බ හළුනු හ්ට । ලාම ප්ථ , කුද්කුද් , හදුද්කද් ।
 ය. ඉදි පප්ලා යට්ග හඳිනඳි ග්ප් । ලැම නිශූ = නදිශූ , පහ =පදිහ , නීදෙයී = නීදිදෙයී । ෆීම්ද යුතා ග්ලා , දෙබ
නැවා හ්තා ලාෆ ඉද් හමිනම් ම හ්ප් ලොම අන්විතාන්, ල්ටීවාන් , ල්ටීවල හැර්න්ල හි, ල්ටීවල හී ල්ටීවල හිරියා දින්
ହ = නප්ශ්ව (suffix) වුෆ ප්ලාල යේග් ගණ්වන් ශ්රා । (ଅନ୍ତ, වුව + ගණ් = ଅନୁණ් , ප්ශ<u>ව + ගණ් = ප්</u>ශවුණ් ।
න =(Oෆ (mud),
හ = ලා රේ ලාෆලුම ලා හා ලා ලා ර්ලා ශ් ෆෑට ඒ ්ලී ප්වීඟ ලො ගමාවම ශ්ප් ා ලාමාලා ලා ලො ලො
(ලග්ගි රැහ )
ທ = ກໍ/ເດຍີຣັ Under ພ ທູ່ເຂົ້ `u`ນ ັອ ෆ් රිූ ພ රී ් (Pronounce as `u`in the word
       'Under'.
ud =ulo (male cat, monkey, squirrel etc).
ത്ര = ത്രഒ (meat).
ගී = ගීපුට (Account).
\phi = \phi \bar{\nu} (Sense, Advice).
```

ୟୁ / ଐୂ = ପୁର୍ପୁଦ୍ର (Termaric).

ෙ.ෆ්ෆු ෆ්ම ගඹු ගණිනම් ශ්ප් -

- ේ, ්, ට හතිවත්ති ලවාෆ්ම: ୪. හමු ෆැම් (Earnings) රති ($\overline{0}$ । නිටූම් ළෙඩ මේ (Noun) හීපල හතිවති හැටූ । දු. ලෙව ෆැමේ (ෆැමලම්) යම් පීම්ම । නිටූම්ම හඬාටලුම් පම්තී (Infinitive) හීපෙල හතිවති හේටූම් । ය. හමු පලති රති ලෙව ෆැමට ා නිටූම්ම පම්තී (Verb) ගීපල හතිවති හේටූම ।
- e. ឯପୁର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଷାଧଳ ମଧ୍ୟର (Simple present tense) (ବ୍ରଭିନ୍ତାର ଉତ୍ତିଅନ ଏପ । (ହାଳ-ମହଧ୍ୟର ଧୂର୍ଣ୍ଣର ମଠ୍ୟ ଓ । ଅନୁଷ୍ଠ ଧୁର୍ଧ୍ୱ ବ୍ରଭି ଆଧି ଓ । ସ୍ୱାପୁର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟ ପୁର୍ଣ୍ଣକାର ଓ ଓ । ଅଧି ଓ ଓ ଅଧି ଓ ଅଧି ଓ ଓ ।
- э. ឯប៉ុស្ត់ ປຫັພឝ (Simple present tense) ෧෭ (noun), ෧෧෭ (pronoun), ෮෧෭ បុស្សេង (3rd person) හැක ධ លាង សំ បុស្សេង (ம் । ខេរឝ (ប នាប៉ា គេ ដាប់ । ប្រ ឃុំ នេប៊ । ប្រ ឃុំ ប្រ ឃុំ នេប៊ ប្រ ឃុំ នេប៊ । ប្រ ឃុំ នេប៊ । ប្រ ឃុំ នេប៊ । ប្រ ឃុំ នេប៊ । ប្រ ឃុំ នេប៊ នេប៊ី ប្រ ឃុំ នេប៉ា ប្រ ឃុំ ប្រ ឃុំ នេប៉ា ប្រ ឃុំ នេប៉ា ប្រ ឃុំ ប្រ ឃង្គាំ ប្រ ឃងង ប្រ ឃង្គាំ ប្រ ឃង្គាំ ប្រ ឃងង ប្រ ឃង្គាំ ប្រ ឃងង ប្រ ឃង្គាំ ប្រ ឃង្គាំ ប្រ ឃងង ប្រ ឃង្គាំ ប្រ ឃងង ប្រ ឃងង ប្រ ឃង្គាំ ប្រ ឃង្គាំ ប្រ ឃងង ប្រាស្ស ប្រ ឃងង ប្រ ឃង្គាំ ប្រ ឃង្គាំ ប្រ ឃងង ប្រ ឃ
- a. ମ୍ପୁର୍ବ ମ୍ପୁର୍ଭୁର୍ବ ପା୍ରୀ ଏହି ଏହି । ହୋଲି, ଏହି, (ଉ ନ୍ୟୁର୍ପ ସ୍ଥଠ୍ୟଠ ପହ ଉକ୍କୁଥ ।
- 9. **(୨) ගත් ග්ରේඛ ගට** ත්**ශා හප්ස්ව (suffix) ගීලුල ී ଉ**ଦ୍ଧହର ග්ට । (ହାନ୍ତି- ප්**රථාව (୦)ର ପି ର୍ଚ୍ଚ ଫରିପ) ଅନ୍ତର୍ଭ ପ୍ରତ୍ୟ () ପର୍ବ୍ଦ) ଅନ୍ତର୍ଭ । ଅତ୍ୱର୍ଜ । ଅତ୍ୱର । ଅତ୍ୱର୍ଜ । ଅତ୍ୱର୍ଜ । ଅତ୍ୱର୍ଜ । ଅତ୍ୱର । ଅତ୍ୟର । ଅତ୍ୱର । ଅତ୍ୱର । ଅତ୍ୱ**
- **ශ. යට්ති ග්ලාා ට ගති**වති ශ්ප් | ලෝම ෆට්ෆට්, ග හ ි, න්ශ්ට්, ශ්ටිග්ප්ට්,න්ට්ට්, ප්ටට්, න්ශ්ට්, <mark>ශ්ටිණ්ට්,</mark> න්ශ්ට ක්ශ්ට් I
- ୪୦. ນຸວຸຊ່ ປ່ຫິພຸສ ຕໍ່ດີ (Simple presenent tense) ଘ ଉଦ୍ଧଥନ ଏପ । (ମଞ୍ଜ-୨୦%ୁ ମୁନ୍ନ୍ୟୁକ୍ଲ ໝາ້ວ ଉଟ୍ପଘ । ပုဂ္ဂ ເບທ ປຣ໌ເພຼ ອົດ ၊ (ທ ຄໍ່ທູ້ ທູ່ຄັ້ ທີ່ຕົດ າ ກຜູ້ ຈົ່ປທັກ ດຄົ້ ໙(ຕົດ ເ
- ୪୬. ପର୍ନ୍ଧର୍ଗ (ପ୬ମହି: ଉଦ୍ଧ ପି ନ୍ ପ୍ରହି । (ଉଁ ଏହିଡ଼ି ହେ ଠୀଠି । (ଉଁ ଏହିଡ଼ି ହେ ନ ଠୀଠି । (ଉଁ ଅଧିକ । (ଉଁ ପହିନ ନ ଠୀଠି । ପ୍ରତ୍ଥି । (ଉଁ ପହିନ । (ଉଁ ପହିନ । (ଉଁ ପହିନ । ଓଡ଼ିଆ । ଓଡ଼ିଆ
- හය. **ෆ්ප්ට් (ෆගති (ෆග ම්(ගප**ැඛ්ධ ප්තිමේ ෆග්ති (වති නැව්) ගණවණ ග්ට । නත් ලත් ප්ණන් ලිනි, වීලනු න්ජූලු ශ්ණී (වි ।
- ୪e. නීම නව ෆ්න්න් (transliteration):නශූ වවිශූ ෆ්යබ් පෑ (ගාාාබ් යේනි ප්රාශ්‍ය නීලයේනි K-න්නි ශ් ලන්) හැලූ නීම-නව ලාර්ලාලාධ ග්ලාධ් ෆ්යාට් ල් වීම් ප්ල ග්න්ප්රි ගියුම් දා ග්ර —
- ୪.C,K,G=ന; Dog(ରୀଦ),Kite(ମିଉଁ),Cat((ଫଉଁ),Cap((ଫଠ),Jug(ଓଦି) । ମିଳ୍) Like (ଐତ), Jack ((ଓଦି),Lake ((ଉଦି) ।
- a. Kha=ര: ଫ୍ରୀଲ, ଜଠର (a kind of tall reeds), ଜଭରିଆରି(a firm house).
- **6.Ch,tch,S,Sh=**໓ ; Catch (ෆඵ) , Class(ଫଏ୬/ପ୍ଲୀ୬), Kiss (୯୬୬), Dish (୧୬୬) । e.D,de =ଉ ; Bed (୯୯ଉ) ,Lad (୯୯ଉ) , Guide (ଟିଉଁ) ।
- **ා.b,ve =မ ; Love(**ගැට), Glove (රෝට), Tub (ගැට)। **භා/ ග්ස්ටුම්** ගටල (රව ස්සෝ ටුට ප්සේ ටු ප්සේට (පැම්, ෆ-ගි (රව ස්සේ ට්

ମଧ୍ୟ ପର୍ଜମୁକ୍ତି ଭଠୀଠ (Uହି ର୍ୟାର୍ଜ୍ୟ ଠା ପର୍ଜୁ ପ୍ନୀ ପର୍ଜିପ୍ନ । ହୋକି, ମ-ଡି (Uହି ର୍ୟାର୍ଜ୍ୟ ଠିଷ୍ଟ ନ (KA) । U-ଡି (Uହି ର୍ୟାର୍ଜ୍ୟ ଠି ଭର୍ଜ ଠିଷ୍ଟ ପଦ୍ର (Pab/Pav) । ହ-ଡି (Uହି ର୍ୟାର୍ଜ୍ୟ ଠି ଭର୍ଜ ଠିଷ୍ଟ ମହି (Kach/kas/katch) ।

(ගකළු ගගුට

(හලා දාලා	ම ට	CO	(M)
٧.	න්ත රුම	•••••	వ
వ.	(M)		6
6.	ගබු විම්	•••••	e
e.	ගුපු රග්ගා ලබ් ගළු නමු		ົນ
ນ .	ගුපුදු යුතා ලබු (ගටමී වර <u>්</u> ග්දු		a
8.	ගුපු ගට් නැට්ට් ගුපු ක්රියා		᠙
9.	ത ാ (ഡറജ് സ്വ്രുട്		88
& .	w හු නු හි ගටම හැට්ට ම		85
0Q.	പ്രവഴ വാദ്യ		86

(၈ပ**ို့** ဘဲဒို<u>ဇ</u>

M	9	\mathbf{O}	\mathfrak{W}	$\mathbf{\epsilon}$
2)	ဆ	3	\mathfrak{D}	ව
62	6	2	29	(8)
တ	∞	C	۵	(8)
O	9	Q	K	(w)
ω	67	ω	0	N
	O	02	ຠ	

69

((Follow and write)

8

5

6

6

D

8

9

B

ගි

O

ກ(ຕຸເຂັ (Exercise)

8					
వ					
6					
e					
ົນ					
8					
9					
᠙				!	
80 %					
80					

<u>ති</u> **නිල්** ((Follow and write)

බු ගුනු ගුනු ගුනුවනු

(ඔෆි ය්ශ් හා (ගාන් (Follow and write)

		The contract of the		
M	d	Ō	Ŋ	Ő
ကု	Ŋ	(C)	ෆි	රී
Q	CN/	Cap	Ç	a
Ŋ	Ċ	Ö		

ଏବ୍ଟପ୍ ଏଠା ବହି (ଉଦ୍ଭ ୬୯୮୬ ଅ

	 - Z	8	•	
M				
d		3,01		
Ō				
ෆී				
ෆී				
ŋ				
Ch				
(1)				
ෆි				
ල				

Ç				
<u>ධ</u> ්				
()a		,		
Ç				
<u>ස</u>		,		
Ŋ				
Ŋ				
Ċ				
ё				
Ö				

ගුපුට ගටම වර්ත්ව:

m							
6	ा वर्षे का विशेषकी विश्वविद्यालियाँ विश्वविद्यालियाँ विश्वविद्यालियाँ	तेर्षेत्र द्वाराक्षेत्रकः चित्रते द्वारा द्वाराक्ष्यक्षे स्टब्स्टब्स्टब्स्टब्स्टब्स्टब्स्टब्स्टब	ter en	Andrew Carlos (1999) Servey Andrew British (1999)	Andrews (1997) grading a subscript (29)	z (n. 1900) sez (n. 1960) sez Meg gasen sezek kitaga	
0							
m				:			
${\bf S}$							
3)							
ໝ				•			
3							•
IJ							

ව				
62				
6				
2				
29				
ശ				
တ				
∞				
þ				
a				

		•	- 80 -		ා ර්ඨ	
(%)						
O						
() (9						
Q						
K						
(W)						
ω						
<u>ග</u>						
O						
0						
Class I		Page -	10 -	C	hanghmha Al	oidhi Pudhi

- 88 -	නප් ය් දාය්

သ			. Cont	
ഗ				
02				
n				

මට (000මූ නැෆ්)ව් :

	•	65		 		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	<u> </u>
8							
వ							,
6						•	
e						;	i.
D							
8							
9			J				
B							
02							
80							

ର୍ଭ୍ୟ (Vowel Sign) (ଉ**ନ୍ଧୁ ର(**ମ୍ବାହି :

හ.ග්ලාර (ටා ග්ප්ටීම (ගක් :

n					
N					
62					
29					
ശ					
ဟ					

a. ග්(ාර් (ට ගලිලී (Nා :

Q						
<u>o</u>			-			
(·				
((
4	1					
र्भ						

ෙග්(ගයි (ටෘ මහුප්ග ග්ශ්ටූම (ගාන් :

CM					
d					
M					
CN ₁					
Ch4					
ර්					

e. ඉට (0₁) :

	·	 	·	,	,	 	
8							
వ							
6							
e							
ົນ							
8							
9							
G							
0ඩ							
80							

ෆරුටුප් නම් ප්මන්ම

ාධාරීම දාවාර්ම නුතු සිටුම නුමේ කුළු ටල රාම කිළ කිල කළ දා දා සිටුම් තුම් වැණී වෙම් වැණී වෙම් දා කළ කළ දා දා කුමට වැණී හැ ම මෙම් දා සිටුම් වැණී වෙම් වැණී වෙම් දා කළ කළ දා දා කුමට තමුම් හා නමුම් වැණීම මෙම් කම්ම කුම් වැණීම් වැණීම් වැණීම් වැණීම් වැණීම් වැණීම් මෙම් කම්ම කුම් වැණීම් වැණීම් වැණීම් වැණීම් වැණීම් වැණීම් වැණීම් දාවාර්ම නුතු සිටුම නුමේ කුම් වැණීම් වෙම් වැණීම් වැණ

୪୩୫୬ ଅଁ(ନେଥିଁ ឯបំបារក់ ឧମ୍ନଲ୍ d ୬୩୯/ភୁଲ୍ (ମ୍ପୁର୍ ପଠଓ ୯୦ଲ୍ ឯତ) (ଫ଼ିମ୍ଡ୍) (ଡ଼ିମ୍ଡ୍ର ପଠଓ ୯୦ଲ୍ ឯତ) (ଫ଼ିମ୍ଡ୍) (ଡ଼ିମ୍ଡ୍ରାଡ ୨୦୦୫ ୪୩୫୫ ଅଁ(ନେଥିଁ ଅଁତ ଅଁତ ଅଁତ ଅଁତ ଧିର୍ନ୍ତ ଓ, ପ୍ର ପ୍ର (ଡ଼ିମ୍ଡ୍ରାଡ ୨୦୦୫ ଓର୍ଟ୍ର ଅଁତ ଅଁତ ଅଁତ ଧିର୍ନ୍ତ ଓର୍ଟ୍ର ଅଁତ ଅଁତ ପର୍ଚ୍ଚ ଓର୍ଟ୍ର ଅଁତ ଅଁତ ପର୍ଚ୍ଚ ଓର୍ଟ୍ର ଅଁତ ଓର୍ଟ୍ର ଓର୍ଟ୍ର ଓର୍ଟ୍ର ଓର୍ଟ୍ର ଓର୍ଟ୍ର ଓର୍ଟ୍ର ଓର୍ମ୍ର ଓର୍ଟ୍ର ଓର୍